

BELEIDSREGEL CA-445

Rente

Kenmerk
CA-445

1. Algemeen

- a. Deze beleidsregel is van toepassing op de zorg of dienst als omschreven bij of krachtens de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) die wordt geleverd door zorgaanbieders die zijn toegelaten voor de functie verblijf in combinatie met één of meer functies persoonlijke verzorging, verpleging, begeleiding of behandeling als omschreven in het Besluit zorgaanspraken AWBZ.
- b. Deze beleidsregel treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin de mededeling als bedoeld in artikel 20, tweede lid, sub b van de Wet marktordening gezondheidszorg (WMG) wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2010.
- c. De Beleidsregel rente met nummer CA-414 eindigt op 31 december 2009.
- d. Deze beleidsregel kan worden aangehaald als 'Beleidsregel rente'.

2. Rente

2.1 Financieringsvolume

2.1.1 De berekening van de aanvaardbare rentekosten wordt gebaseerd op het financieringsvolume. Dit bestaat uit de volgende kapitaalbestanddelen:

- a. De boekwaarde van in gebruikzijnde en onderhanden investeringen waarvoor in het kader van de WTZi een vergunning c.q. goedkeuring is verleend.
- b. De boekwaarde van in gebruikzijnde en onderhanden (nieuwe/aanvullende) investeringen die gerealiseerd worden óp of ná 1 januari 2009 én die geen betrekking hebben op kleinschalige woonvoorzieningen of op de levering van extramurale zorg, met uitzondering van de kinderdagcentra.
- c. De boekwaarde van in gebruikzijnde en onderhanden instandhoudingsinvesteringen die voldoen aan de eisen die worden genoemd in de hiervoor geldende beleidsregels.
- d. De normatieve boekwaarde van inventarissen berekend op basis van de beleidsregels voor investeringen in medische- en overige inventarissen en in computerapparatuur en -programmatuur.
  - e.1 Het normatieve werkkapitaal. Dit bedraagt -/- 7,7% van het totaal van de aanvaardbare kosten op kasbasis van het betreffende jaar.
  - e.2 Zorgaanbieders die als uitvloeisel van een bestendige gedragslijn aan het eind van het jaar in de balans tegenover de vakantiegeldverplichting een vordering opnemen op de AWBZ/ZVW/verzekeraars, mogen het normatieve werkkapitaal met een bedrag ophogen.

Het bedrag van de ophoging is gelijk aan de vordering inzake het verschuldigde vakantiegeld die is opgenomen in de balans per 1 januari van het jaar waarin het budgetsysteem is ingevoerd. Voorzover de vordering in latere jaren geheel of gedeeltelijk in het budget is verrekend wordt de in aanmerking komende vordering hiermee verminderd.

Kenmerk
CA-445

Pagina
2 van 6

2.1.2 De berekening van het onder 2.1.1 genoemde financieringsvolume vindt plaats met een door de NZa jaarlijks op te stellen schema.

2.2 Aanvaardbare rentekosten

2.2.1 *De aanvaardbare rentekosten voor het onder 2.1.1 genoemde financieringsvolume bestaat uit de volgende elementen:*

a. Rente van leningen met een rentefixatieperiode van minimaal twee jaar

a.1 Voor nieuwe leningen afgesloten in jaar t wordt het volgens artikel 2.5 bepaalde normpercentage over de gewogen resterende schuld berekend. Voor bestaande leningen geldt voor jaar t de vergoeding zoals bepaald in jaar t-1. Wanneer de rente van deze leningen wordt herzien wordt de vergoeding vanaf dat moment eveneens het volgens artikel 2.5 bepaalde normpercentage over de gewogen resterende schuld berekend.

a.2 Wanneer een lening vervroegd wordt afgelost en vervangen door een goedkopere lening blijft in afwijking van a.1 gedurende de resterende periode van de rentefixatie het voorheen gecalculerde percentage van toepassing. Wanneer de rentefixatieperiode van de vervangende lening korter is dan de resterende periode van de vervangende lening dan geldt voor de toepassing van dit onderdeel de kortere periode. Maximaal wordt van een periode van vijf jaar uitgegaan. Wanneer de vervangende lening duurder is blijft gedurende de resterende rentevaste periode van de oude lening het voorheen gecalculerde percentage van toepassing.

b. Rente eigen vermogen

Over het eigen vermogen wordt een vergoeding ingecalculerd. Deze vergoeding is gelijk aan de prijsstijging van de materiële kosten. Onder eigen vermogen wordt verstaan: Kapitaal, reserves, voorzieningen, fondsen, fundaties en saldo resultatenrekening, zonodig verminderd met de boekwaarde van investeringen waarvoor een vergunning is vereist, maar niet verleend en waarvan de kapitaalslasten niet doorberekend moeten worden. Deze algemene inflatievergoeding is niet van toepassing op de instandhoudingsreserve.

Voor instellingen die behoren tot de zogenaamde Niet winst beogende instellingen (NWI's) en die een zorgaanbieder zoals vermeld onder 1.a exploiteren, die (in het verleden) is gefinancierd met een klimgeldlening geldt nog het volgende: Rentebaten door de op een deposito geplaatste afkoopsom van de subsidieverplichting van het Ministerie van VROM moeten in aanmerking genomen worden als een te reserveren post. Op het moment van herfinanciering moet deze reservering aangesproken worden om de boekwaarde van de NWI te verlagen.

c. Rente kort krediet

Over het saldo van enerzijds het in artikel 2.1.1 genoemde financieringsvolume en anderzijds de resterende schuld van de onder a genoemde leningen verhoogd met het in artikel 2.2.1 lid b genoemde totale eigen vermogen wordt een normatieve rente vergoed. Het normatieve rentepercentage bestaat uit een basisrente die wordt verhoogd met 0,75% voor de van individuele risicofactoren afhankelijke opslag die door banken in rekening wordt gebracht. Daarnaast wordt de basisrente tijdelijk verhoogd met een aanvullende liquiditeitstoeslag van 0,50%. Deze tijdelijke verhoging geldt voor de periode vanaf 1 januari 2009 tot en met 31 december 2010 en is niet van toepassing op situaties van overliquiditeit. Onder overliquiditeit wordt hier verstaan een situatie waarbij het totaal van eigen en vreemd vermogen hoger is dan het onder 2.1 beschreven financieringsvolume (zie ook de hardheidsclausule onder 2.3). Vóór 31 december 2010 neemt de NZa een besluit over continuering van de aanvullende liquiditeitstoeslag. De basisrente is gelijk aan het jaargemiddelde van de 1-maands Euribor. De voor het jaar geldende gemiddelde normatieve rentevoet wordt na afloop van het jaar door de NZa berekend en gepubliceerd.

d. Rentedeel gehuurde instandhouding

Als instandhoudingsinvesteringen niet door de zorgaanbieder zelf worden uitgevoerd maar door derden, waarvoor een huur in rekening wordt gebracht, kan het rentedeel van de huur worden opgenomen onder de aanvaardbare rentekosten. Dit rentedeel wordt vastgesteld op 45% van het kale huurbedrag.

e. Rechtspersonen, die meerdere AWBZ-zorgaanbieders beheren moeten de berekening van de normatieve rente op het niveau van de beherende rechtspersoon uitvoeren.

f. Rente van leningen afgesloten na 1-1-2009 met een looptijd van 2 jaar of meer in combinatie met een renteswap

Instellingen sluiten in toenemende mate leningen af waarvoor een totale looptijd van twee jaar of meer geldt en waarbij geen sprake is van een rentefixatie voor tenminste twee jaar. Deze leningen, waarbij in de praktijk veelal sprake is van een roll-over lening (variabele rente) in combinatie met een renteswap komen vanaf 2009 ook voor vergoeding in aanmerking. Onder renteswap wordt hier verstaan een rentederivaat waarbij een partij een bepaalde kasstroom of risico wisselt tegen dat van een andere partij. De renteswap wordt gebruikt om renterisico's te beheersen of af te dekken, of om een gewenste rentepositie in te nemen. Een rentederivaat is een van de rente afgeleid product.

De vergoeding voor deze leningen is dezelfde als die voor lange leningen (leningen met een rentefixatieperiode van minimaal 2 jaar). Voor bepaling van het bijbehorende Waarborgfonds Zorg (WFZ)-percentage wordt uitgegaan van de datum waarop de swap wordt gesloten, in combinatie met de looptijd van de swap. (zie verder onderdeel 2.5 a van deze beleidsregel).

2.2.2 De berekening van de onder 2.2.1 genoemde rentekosten en vermogensbestanddelen vindt plaats met een door de NZa jaarlijks op te stellen schema.

2.3 Hardheidsclausule

Kenmerk
CA-445

Pagina
4 van 6

In individuele situaties waar de beleidsregel buiten invloed van de zorgaanbieder overduidelijk onbillijk uitwerkt, zal de NZa een tijdelijke aanpassing van de aanvaardbare rentekosten in overweging nemen. In principe worden in deze situaties de rentebaten berekend op grond van een reëel opbrengstpercentage. Dit geldt voor de volgende situaties:

- door toepassing van de annuïteitenmethode die ingegaan is voor 1997 (de hardheidsclausule kan worden toegepast tot maximaal het einde van de rentefixatieperiode);
- (de afwikkeling van) klimgeldleningen;
- zorgaanbieders die een overliquiditeit hebben doordat de te financieren activa (bijvoorbeeld in verband met huur en in verband met kleinschalige woonvoorzieningen) minder bedragen dan het eigen vermogen. Als zorgaanbieders onderdeel zijn van een concern, wordt gekeken naar de situatie van het hele concern.

2.4 Eigen vermogen

Het eigen vermogen en de voorzieningen vormen een integraal bestanddeel van het vermogen van de zorgaanbieder. Voor een juist resultaat en vermogensbepaling moeten de in de gezondheidszorg algemeen aanvaarde regels voor financiële verslaglegging worden toegepast.

Dit betekent onder meer dat de afschrijving op werkelijke instandhoudingsinvesteringen moet plaatsvinden volgens de beleidsregel instandhoudingsinvesteringen en die op investeringen in inventaris gelijkmatig over een periode van tien jaar.

Voor automatiseringsapparatuur e.d. geldt een periode van vijf jaar. De rentegevolgen van het buiten de balans brengen van eigen vermogen en voorzieningen zullen niet in de aanvaardbare kosten worden opgenomen.

Met betrekking tot de financiering van een negatief eigen vermogen gelden de volgende beperkingen:

- wanneer negatieve exploitatieresultaten hebben geleid tot een negatief eigen vermogen worden de rentekosten, die met de financiering van het negatieve eigen vermogen verband houden, gedurende een maximale periode van drie jaar in het budget opgenomen.

Dat wil zeggen: wanneer er na het verstrijken van deze driejaarsperiode nog steeds sprake is van een negatief eigen vermogen worden in de volgende jaren de hiermee verband houdende rentekosten niet meer in het budget opgenomen, tenzij partijen tot afdoende maatregelen besluiten ter verbetering van de financiële positie. Dit laatste staat ter beoordeling van de NZa.

- wanneer de negatieve exploitatieresultaten die hebben geleid tot een negatief eigen vermogen zijn veroorzaakt door een negatieve situatie van feiten/handelingen in de sfeer van nalatigheid, verwijtbaar gedrag, strijdigheid met goed koopmansgebruik, dan worden de rentekosten die verband houden met de financiering van het negatieve eigen vermogen niet in het budget opgenomen. Afspraken tussen partijen die zullen leiden tot verbetering van de financiële positie van de zorgaanbieder, kunnen de NZa aanleiding geven tot heroverweging van de rentecorrectie.

2.5 Berekening normrente lange leningen

Kenmerk
CA-445

Pagina
5 van 6

a. Normrente

De normrente van een lening bestaat uit een basisrente en een opslag van 0,75%. Voor leningen die gesloten zijn vóór 1 januari 2009 geldt dat de basisrente gebaseerd is op het percentage interest rate swap (IRS).

Tijdelijke renteverhoging in verband met kredietcrisis

In verband met de kredietcrisis geldt tijdelijk en alleen voor leningen die zijn afgesloten óp of ná 1 januari 2009 óf waarvan de looptijd eindigt op deze datum, een basisrente die gebaseerd is op de marktrente voor de door het WFZ geborgde leningen.

Hiervoor wordt het onderstaande berekeningsmodel toegepast, waarbij wordt voldaan aan de voorwaarde: som van de contant gemaakte kasstromen (aflossing en rente) is gelijk aan het bedrag van de hoofdsom van de lening.

Voor de berekening van de normrente kunnen zorgaanbieders gebruik maken van de NZa website rentenormering (www.nza.nl). Aan de uitkomsten van de website kunnen geen rechten worden ontleend.

De IRS- en WFZ-percentages voor verschillende looptijden worden dagelijks gepubliceerd (zie www.wallich.eu). De percentages voor ontbrekende jaren worden bepaald door lineaire interpolatie. Voor de jaren na dertig jaar blijft het percentage constant.

Voor elk jaar van de rentevaste periode worden de in het jaar verschuldigde aflossing en rente contant gemaakt op basis van het percentage zero coupon (zie onder b). Voor het contant maken geldt voor jaar één het percentage zero coupon bij een looptijd van één jaar, voor jaar twee het percentage zero coupon bij een looptijd van twee jaar enzovoort. De aflossingsbedragen worden gebaseerd op de gegevens van de af te sluiten lening. De rentebedragen worden tegen het percentage basisrente berekend over de schuldrest per einde van het voorafgaande jaar. De contante waarden worden getotaliseerd en vergeleken met de hoofdsom.

Als de hoofdsom groter is dan het totaal van de contant gemaakte kasstromen (cash flows) moet de berekening opnieuw worden uitgevoerd met een hogere waarde voor de basisrente. Deze berekening moet net zolang herhaald worden tot de hoofdsom gelijk is aan de som van de contant gemaakte cash flows. Het dan gebruikte rentepercentage is de norm voor de basisrente.

In formule:

$$\text{Hoofdsom} = \frac{CF_1}{(1 + \text{zero}_1)^1} + \frac{CF_2}{(1 + \text{zero}_2)^2} + \dots + \frac{CF_n}{(1 + \text{zero}_n)^n}$$

CF = (basisrente x rest hoofdsom) + aflossing.

Zero₁ = percentage zero coupon in jaar 1.

De normrente is vervolgens het percentage voor de basisrente + 0,75%.

b. Zero couponrente

De IRS en WFZ vormen prijzen van zogenaamde fixe leningen. De IRS en WFZ percentages kunnen daarom niet gebruikt worden voor het contant maken van toekomstige kasstromen, omdat in de IRS en WZF-prijzen ook de periodieke couponbetalingen zijn verwerkt. Voor het zo zuiver mogelijk contant maken van de toekomstige cash flows moet daarom uit de IRS en WFZ-reeks een zero couponreeks geconstrueerd worden. Hiervoor geldt de volgende formule:

$$\left\{ \sqrt[n]{ \left[(1 + \text{IRS}/\text{Rwfz}_n) / (1-A) \right] } \right\} - 1 = \text{zero coupon}_n$$

$$A = \frac{\text{IRS}/\text{Rwfz}_n}{(1 + \text{zero}_1)^1} + \frac{\text{IRS}/\text{Rwfz}_n}{(1 + \text{zero}_2)^2} + \dots + \frac{\text{IRS}/\text{Rwfz}_n}{(1 + \text{zero}_{n-1})^{n-1}}$$

IRS_n = percentage IRS in jaar n.

Rwfz_n = IRS + marktopslag in jaar n.

Zero_1 = percentage zero coupon in jaar 1.

c. Normbepalende datum

Voor de toepassing van de IRS- en WFZ-percentages is de datum bepalend waarop de couponrente conform de overeenkomst wordt of is vastgesteld. Wanneer dit de datum is waarop de overeenkomst tot stand is gekomen moeten documenten worden overgelegd waaruit duidelijk de exacte datum blijkt. De datum waarop de overeenkomst tot stand komt wordt gedefinieerd als de datum waarop de aanbieding van de financier wordt aanvaard. Dit zal in de meeste gevallen een andere datum zijn dan datum waarop het formele contract wordt ondertekend. Als contractueel de stortingsdatum bepalend is voor de vaststelling van de couponrente van de lening dan wordt de normberekening voor deze datum uitgevoerd. In dat geval moet het betreffende dagafschrift worden overgelegd.

3. Toelichting**2.2.1.b Rente eigen vermogen**

Over het eigen vermogen wordt een vergoeding ingecalculeerd. Deze vergoeding is gelijk aan de prijsstijging van de materiële kosten. Die vergoeding kan echter niet negatief zijn; de prijsindex materiële kosten 2010 ad +/- 0,31% resulteert voor de beleidsregel rente in een vergoeding van 0% over het eigen vermogen 2010.

2.2.1.c. Rente kort krediet

De tijdelijke verhoging van de liquiditeitstoeslag is ten opzichte van de voorgaande beleidsregel (CA-414) verlengd met zes maanden tot en met 31 december 2010. Vóór 31 december neemt de NZa een besluit over verdere continuering van deze aanvullende liquiditeitstoeslag.